

## Bölüm 10

# SÜRDÜRÜLEBİLİR KIRSAL KALKINMA SÜRECİNDE ALTERNATİF BİR TURİZM ÖNERİSİ: ASTRO- TURİZM

Sebahat Sinem ÖZYURT ÖKTEN<sup>1</sup>

### GİRİŞ

Kırsal alanlar, gelişen ve değişen dünya düzeninde tercih edilebilir yaşam alanları olmaktan uzaklaşan bölgeler olarak dikkat çekmektedir. Kentlerde dahi yaşam alanlarımızın hem fiziksel hem de sosyal olarak hızlı değişimine ayak uydurmak oldukça zorken, sürekli nüfus kaybeden ve dolayısıyla sosyal, ekonomik ve kültürel imkânlar ve standartlar açısından sınırlı kaynaklara sahip olan kırsal alanlar bireylerin yaşamak için tercih ettikleri alanlar olmaktan uzaklaşmaktadır. Kırsal alanların sürdürülebilir kullanımını sağlamak özellikle ekonomik dinamizmi hareketli tutmayı gerektirir.

Kırsal kalkınma, kırsal alanda yaşayan insanların sosyal, ekonomik ve kültürel açılardan yaşam standartlarının kentlerde yaşayan insanların refah düzeyine yakın bir şekilde seyretmesi, kentlerde sunulan hizmetlerin kırsal alanda da ulaşılabilir olması demektir. Bu süreçte kırsal alanın demografik yapısı, özellikle genç nüfusun istihdam edilerek bölgenin ekonomik yapısının güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Kırsal alanlarda ekonomik yapıyı güçlendirecek en önemli sektörlerden biri turizmdir.

Toplumsal değişimlerin evrensel bir dil kazandığı, farklı kültürlerin aynılaşmaya başladığı yenedünya düzeninde önemli değişkenlerin başında turizm gelmektedir (Labuda, Pavličková ve Števoá, 2016, ss.536-537). Turizm, yerel ve bölgesel ekonomik büyümenin gerçekleşmesi için yıllar içinde gelişen önemli bir endüstri durumundadır. Yerli ve yabancı turistler mal ve hizmet alımlarında ve konaklama faaliyetleriyle ülke ekonomilerine ciddi katkılarda bulunmaktadır. Turistlerin yaptıkları bu harcamalar aynı zamanda turistlerin ihtiyaçları-

<sup>1</sup> Dr. Öğr.Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, sinem.okten@iste.edu.tr

## KAYNAKLAR

- Aslan, Z. (2015). *Karanlık gökyüzü parkları*. Erişim tarihi: 08.10.2019, <https://slideplayer.biz.tr/slide/7317166/>
- Cater, C.I. (2010). Steps to space; opportunities for astrotourism. *Tourism Management*, 31(6), 838-845. doi: 10.1016/j.tourman.2009.09.001
- Dark Sky Planning (2020). *Dark sky lighting basics*. Erişim tarihi: 22.08.2020, <https://www.darksky.org/wp-content/uploads/bsk-pdf-manager/2020/08/Dark-Skies-Issue-Guide-7-27-2020.pdf>
- DSP (2013). *World list of dark sky protected Areas*. Erişim tarihi: 10.04.2019, [http://www.darkskeyparks.org/dsag/DSP\\_world\\_list\\_march\\_2013.pdf](http://www.darkskeyparks.org/dsag/DSP_world_list_march_2013.pdf)
- Frank, J.W. (2020). *Night sky behind Owachomo Bridge*. Erişim tarihi: 10.10.2020, <https://www.nps.gov/nabr/learn/nature/darkskeyparks.htm>
- IDA (2018). *International dark sky park program guidelines*. Erişim tarihi: 18.09.2020, <https://www.darksky.org/wp-content/uploads/2018/12/IDSP-Guidelines-2018.pdf>
- IDA (2020). *Light pollution affects us all!* Erişim tarihi: 03.07.2020, <https://www.darksky.org/>
- Labuda, M., Pavličková, K. ve Števoová, J. (2016). Dark sky parks – new impulse for nature tourism development in protected areas (national park muranska planina, Slovakia). *E-Review of Tourism Research (eRTR)*, 13(5), 536-549.
- Light pollution map, 2020. <https://www.lightpollutionmap.info/#zoom=3.67&lat=46.9125&lon=20.0460&layers>
- Moore, C. (2020). *Işık kirliliğinin yaban hayatı ve ekosistemler üzerindeki etkileri*. Erişim tarihi: 05.08.2020, <https://www.darksky.org/light-pollution/wildlife/>
- Mitchell, D. M. ve Gallaway, T. (2019). Dark sky tourism: economic impacts on the Colorado Plateau Economy, USA. *Tourism Review*, 74(4), 930-942. doi: 10.1108/TR-10-2018-0146
- On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023 (2019). T.C. Resmi Gazete (30840, 23 Temmuz 2019).
- Owens, S. (2011). *Astronomy tourism in dark sky places*. Erişim tarihi: 24.04.2020, [https://www.wcmt.org.uk/sites/default/files/migrated-reports/952\\_1.pdf](https://www.wcmt.org.uk/sites/default/files/migrated-reports/952_1.pdf)
- Sinclair, M.T. (1998). Tourism and economic development: A survey. *Journal of Development Studies*, 34(5), 1-51. doi: 10.1080/00220389808422535
- Welch, D. ve Dick, R. (2012). Dark-sky parks. J. Anderson (Ed.), *Problems and solutions related to white led lighting*, (ss. 22-25). Baskı Yeri: Cansel Mdc, Canada.